

УДК 629.067

ТРАНСПОРТУВАННЯ НЕГАБАРИТНИХ ВАНТАЖІВ АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ

Сліпуха Тетяна Іванівна, асистент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

e-mail: dubrova17@ukr.net

Будь-яка сільськогосподарська техніка (і комбайни, зокрема) відрізняється серйозними габаритами, що обмежує її використання при самостійному переміщенні по дорогах загального користування. Комбайни – це досить дороге обладнання високої продуктивності і функціональності. Для їх перевезення необхідно грамотно підбирати трали та тягачі, щоб забезпечити швидкість, надійність і безпеку переміщення техніки в будь-яку точку України. Маршрути складаються з урахуванням особливостей траси, дорожнього трафіку, наявності мостів і переправ. Бажано також мінімізувати незручності для інших учасників дорожнього руху і випадкових пішоходів. Також потрібно вчасно перевезти комбайн, вирішуючи, а часом і буквально дозволяючи нестандартні ситуації в дорозі. Однак, на сьогодні український агропромислове виробництво (АПВ) використовує значну частину ще радянських машин, які морально й технологічно застаріли та продовжують виходити з ладу. Рівень зношеності наявного парку сільгосптехніки перевищує 75%. Оскільки низький технологічний рівень машин негативно впливає на показники врожайності культур, агровиробники прагнуть до оновлення власного парку. Зараз в Україні найкращою, за технологічними параметрами в сегменті збиральної вважається техніка з Європи та Америки. Загалом, світова галузь виробництва сільськогосподарського устаткування представлена переважно 5 потужними компаніями John Deere, Case, New Holland, Claas, Arko, Deutz Fahr, кожна з яких має повну виробничу номенклатуру техніки. Але нова техніка зазначених виробників є на порядок дорожчою, ніж вживана. Тому українські аграрії купують переважно устаткування, яке вже було у використанні. Особливо гострою є конкуренція на ринках комбайнів, які є найбільш технологічною та дорогою технікою серед інших видів с.г. устаткування. т)

Коли зорганізуються роботи з транспортування тракторів, комбайнів та іншої сільгосптехніки, то процес перевезення включає наступні етапи [5]: 1) вибір спецтранспорту; для транспортування сільгосптехніки зазвичай використовують низькорамні трали з переднім заїздом, які дозволяють спростити процес навантаження та розвантаження; якщо необхідно розширити платформу, використовують спеціальні засоби, які дозволяють перевозити більш великогабаритну техніку; 2) складання маршруту; враховуючи той

факт, що часто сільськогосподарська техніка знаходиться на полях, а її доставка необхідна також у важкодоступні райони, маршрут слід скласти гранично уважно, щоб важкий автопоїзд не застряг на бездоріжжі; 3) отримання дозволу; для перевезення негабаритних вантажів, до яких відносять зернозбиральні комбайни, по Україні автомобільним транспортом необхідно отримувати спеціальний дозвіл, який видається поліцією та погоджується з місцевими органами влади; 4) розробка схем кріплення; щоб вантаж не постраждав у процесі перевезення, необхідно розробити надійну схему кріплення, яка враховуватиме центр тяжіння спецтехніки, габарити та вагу; 5) організація робіт із завантаження/розвантаження; важливе значення при транспортуванні нагабаритів має організація вантажно-розвантажувальних робіт, коли необхідно підготувати місцевість, персонал та сам вантаж.

Перевезення комбайнів автомобільним тралом по Україні полягає у тому, що воно здійснюється, переважно, навесні – у пору року, коли активізуються польові роботи. Саме тоді перевезення комбайнів затребуване у сільськогосподарській сфері найбільше. Тому слід ретельно організувати подібний транспортний процес, щоб усе було зроблено максимально швидко та надійно. Займатися транспортуванням великогабаритної сільгосптехніки самостійно немає сенсу, оскільки такий процес вимагає величезних трудовитрат і особливих навичок. Найчастіше приватні фермери та великі аграрні компанії в цьому питанні вдаються до допомоги спеціалізованих транспортних компаній. Типовий транспортний процес включає наступні етапи:

- вибір типу автоплатформи; у більшості випадків для перевезення комбайнів Україною підходить низькорамний трал з переднім заїздом, проте бувають рідкісні випадки, коли може знадобитися й інший вид тралу;
- складання маршруту доставки. З дорогами в Україні досить складно, тому при складанні маршруту транспортування великогабаритних вантажів необхідно враховувати безліч нюансів, наприклад, допустиме навантаження на дорожнє полотно, висоту мостів та тунелів, погодні умови тощо;
- розробку кріпильних схем. Так як сільськогосподарська техніка відрізняється високою вартістю, необхідно розробити надійні схеми кріплення, які дозволять зробити перевезення надійним і максимально безпечним;
- отримання дозволу. Для перевезення негабариту автомобільним транспортом Україною потрібна наявність спеціального дозволу. У деяких випадках його отримання може зайняти кілька тижнів, але компанія NT TRANS має добре налагоджені зв'язки, які дозволяють отримати такий дозвіл у найкоротший термін;

- організацію вантажно-розвантажувальних робіт.

Заключний етап організаційного процесу – це підготовка робіт із завантаження/розвантаження автоплатформи. Транспортне підприємство:

- розробляє схему доставки;
- бере на себе узгодження маршруту та отримання дозволу;
- організовує супровід;
- забезпечує вантажно-розвантажувальні роботи.

Транспортна компанія також надає допомогу в оформленні супровідних документів та страховки. переважно, ціна послуги транспортної компанії включає:

- розробку схеми доставки та супровідних документів;
- держмити на отримання дозволів;
- транспортування спецавтомобілем;
- вартість додаткових послуг (навантаження, розвантаження, такелажних робіт та ін.).

Для організації перевезення потрібна така інформація:

- документи на сільськогосподарську техніку із зазначенням габаритів і ваги;
- дані про місце відправлення та пункт доставки;

З вихідних даних вибирають трал і тягач. Габарити та вантажопідйомність автопоїзда повинні відповідати розмірам та масі комбайна. Після вибору автопоїзда розробляють маршрут. При цьому аналізують усі можливі шляхи перевезення. Кінцевий варіант вибирають з економічної доцільності. Під час розробки схеми враховують:

- особливості автотраси (вид дорожнього полотна, завантаження магістралей під час прямування тощо);
- технічні можливості автопоїзда;
- параметри вантажу (габарити, маса, особливі вимоги до перевезення);
- наявність мостів, тунелів, переїздів;

Після розробки маршруту необхідно отримати дозвіл та погодити графік руху автопоїзда дорогою. Для цього потрібно подати заявку та документи власнику траси. Пакет документів включає:

- характеристики транспортного засобу та вантажу;
- детальну схему маршруту;
- ліцензію на надання послуг вантажоперевезення.

Література

1. Аналіз сільськогосподарської техніки в Україні. Перевезення негабаритних вантажів <http://www.neofita-spd.com.ua/>
2. <https://www.tad.com.ua/uk/negabaritnye-perevozki-kombajnov/>
3. <https://www.era-online.org/en/erbp/>

Міністерство
освіти і науки
України

Міністерство освіти і науки України

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Механіко-технологічний факультет

Кафедра транспортних технологій та засобів у АПК

Академія прикладних наук Університету
управління та адміністрування в Ополе

Академія інженерних наук України
Українська асоціація аграрних інженерів

**ЗБІРНИК ТЕЗ
доповідей
VI Міжнародної
науково-практичної конференції
«Автомобільний транспорт та інфраструктура»**

AutoTransport and Infrastructure

**19-21 квітня 2023 року
м. Київ**

ББК 40.7
УДК 631.17+62-52-631.3

Рекомендовано до друку рішенням наукової ради механіко-технологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 18 квітня 2023 р., протокол № 8 .

Збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції «Автомобільний транспорт та інфраструктура» (19–21 квітня 2023 року). Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ. 2023. 250 с.

ISBN 978-617-8102-96-8

В збірнику представлені тези доповідей науково-педагогічних працівників, наукових співробітників, аспірантів і докторантів, студентів, фахівців транспортної галузі, учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Автомобільний транспорт та інфраструктура», в яких розглядаються нинішній стан та шляхи розвитку автотранспортної галузі.

ISBN 978-617-8102-96-8

© НУБіП України, 2023.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Отченашко В. В., начальник науково-дослідної частини – голова організаційного комітету;

Братішко В. В., декан механіко-технологічного факультету – заступник голови організаційного комітету;

Тадеуш Покуса, проректор Академії прикладних наук Університету управління та адміністрування в Ополе, Польща – заступник голови організаційного комітету;

Киричок П.О., президент Академії інженерних наук України – заступник голови організаційного комітету;

Загурський О.М., професор кафедри транспортних технологій та засобів у АПК – секретар організаційного комітету.

Войтюк В. Д., професор кафедри технічного сервісу та інженерного менеджменту імені М. П. Момотенка;

Дьомін О.А., доцент кафедри транспортних технологій та засобів у АПК;

Калінін Є. І., завідувач кафедри тракторів, автомобілів та біоенергоресурсів;

Новицький А. В., завідувач кафедри надійності техніки;

Мацюк В. І., заступник декана з наукової роботи механіко-технологічного факультету, професор кафедри транспортних технологій та засобів у АПК;

Михайлович Я. М., професор кафедри технічного сервісу та інженерного менеджменту імені М. П. Момотенка;

Роговський І. Л., завідувач кафедри технічного сервісу та інженерного менеджменту імені М. П. Момотенка.

Савченко Л.А., завідувачка кафедри транспортних технологій та засобів у АПК.